

FØROYA TELE VIÐ FRANSKA

TELESAMSTARV Shefakaðalin og góðu royndirnar at brúka hetta skjóta og tryggja kaðalsambandið í samstarvi við oljufelagið BP hava nú ruddað slóð fyri enn eini avtalu millum Føroya Tele og eitt av heimsins størstu gass- og oljufeløgum, franska TOTAL.

Jan Müller

Drúgvu royndirnar hjá Føroya Tele og stóru iløgurnar gjøgnum árin í skjótari og tryggari samskiptissambond millum Føroyar og umheimin lótu fyri nøkrum árum síðani dyrnar upp fyri nýggjum móguleikum fyri samstarvi við stór altjóða feløg í frálavinnuni, eitt spildurnýtt arbeiðsøki hjá føroyska televeitaranum. Shefakaðalin kom eisini sum ein kærkomin gáva fyri bretska oljufelagið BP, sum hevði stóran tørva á at fáa útbyggt samskiptismóguleikar frá oljupallum og -skipum sínum vestan fyri Hetland og víðari til høvuðsstøðina í Aberdeen.

Eftir drúgvur samráðingar eydnaðist tað loksins Føroya Tele at fáa annað beinið inn um gáttina fyri fyrirtøkuna tann tá ókenda oljuheimin og at fáa avtalu í lag við bretska oljurið BP. Henda avtala snúði seg m.a. um at binda flótandi oljuframleiðsluskipið á Schiehallion feltinum og oljuframleiðslupallin á Clair olju-

gera arbeiðið á høvuðsstøðini í Aberdeen.

Hetta nýggja samstarvið hevur síðani givið fólkunum á Føroya Tele mót uppá at leita upp aðrar líknandi móguleikar í økinum. Góðu royndirnar frá BP samstarvinum, sum byrjaði í 2008, hava nú lutvíst verið lykilin til enn eina avtalu, hesaferð við franska olju- og gassfelagið Total.

Gassútbygging

Felagið tók herfyri avgerð um at byggja út fyrstu gassfeltini vestan fyri Hetland fyri 40 milliardir krónur. Gassleiðing verður lögð frá Laggan/Tormore feltinum til Sullom Voe í Hetlandi, har tað verður bygdur ein stórus gassterminalur, ið kann taka ímóti gassinum, áðrenn tað fer víðari um aðrar rørleiðingsskipanir í Norðsjónum til Skotlands og higan víðari til bretska heimamarknaðin.

850 arbeiðarar og handverkarar skulu byggja gassverksmiðjuna, sum skal vera liðug at taka ímóti gassi í 2014. Fyri at húsa øllum hesum

og høvuðsstøðina hjá Total í Aberdeen, haðani stórus partur av arbeiðinum verður stýrdur. Her passar Shefakaðalin, sum fer í land í Hetlandi á leiðini til skotska meginlandið, sum fótur í hosu.

Telesamband

Páll Vesturbú, stjóri í FT Net, eitt av dótturfeløgnum hjá Føroya Tele, er sera fegin um nýggjastu avtaluna. Hann sigur, at hesi bæði fyrstu árin við samstarvinum við BP hava verið sera lærurik fyri tey, og uttan hesi og ta avtalugongd, sum hevur ligið undan BP avtaluni, hevði ikki verið so lætt at gjørt avtaluna við Total. Oljufeløg seta ómetaliga høg krøv til felöginu tey samstarva við. Her meta tey á Føroya Tele seg hava staðið upptøkuroyndina. Nýggja avtalan krevur so, at FT skal seta tekniska útgerð upp, og haraftrat skal FT leiga seg inn á strekki millum Sullom Voe og Shefakaðalstøð úti við strondina frá BT. Nýggja avtalan við Total snýr seg um at tryggja gott tøkniligt

Shefakaðalin kann gerast góð iløga sum veitari til oljувinnuna

Páll Vesturbú vónar, at Føroya Tele eisini kann fáa avtalu um at veita tænastr eftir at henda avtalan gongur út, tvs. tá sjálv gassverksmiðjan er liðug at taka í brúk í 2014. Tá verður tað so í kapping við aðrar veitarar, eitt nú BT (British Telecom), sum longu hevur keypt sær rætt til at brúka Shefakaðalin, men tað er so ikki komið hartil enn.

Framtíðar avtala

Talan verður so ikki um tænastr millum land og Lagganfeltið, har gassið skal koma upp úr undirgrundini og flytast til lands gjøgnum rør á havbotninum. Gassrørini eru gjørd soleiðis, at teleinfrastruktururin er partur av teimum frá byrjan.

Páll Vesturbú væntar, at Føroya Tele fer hava fyrimunir fram um aðrar útbjóðarar av teletænastrum, tá endalig avtala skal gerast um tele-

tænastr millum gassverksmiðjuna í Sullom Voe og høvuðsstøðina hjá Total í Aberdeen. Hann vísir til tær royndir teir tá hava at vísa á í samstarvinum við bæði BP og Total til ta tíð. Teir royndir at liggja í fremstu røð, tá nýggja avtala um hetta telesambandið skal gerast, og tá er Shefakaðalin eisini ein stórus fyrimunur, tó at aðrir televeitarar kunnu keypa sær tænastr eisini. BT hevur annars keypt sær rætt at brúka Shefakaðalin men hava enn ikki brúkt henda rætt. Hann ætla teir so at taka í brúk komandi ár.

Uppá fyrispurning hvussu eitt lítil felag sum Føroya Tele kann klára seg í kapping við eitt nú bretska telerisan BT sigur Páll Vesturbú, at eitt telesamband fyri oljufeløg er sera týðningarmikið, og tí taka tey nógv atlit, tá samráðst verður um avtalur. Og her er so fyrimunurin

hjá FT, at BT helst ikki hevur havt sama fokus á frálavinnuna. So tað nýtist ikki júst at vera støddin á fyrirtøkuni men heldur hennara fokus og royndir, sum gera munin, og tað er so tann fyrimunin, sum FT fer at brúka, tá tað kemur so langt.

Føroyaøkið

Samstarvið við BP er eitt munandi iskoyti til iløguna og raksturin av Shefakaðalinum. Onkur brek hava verið við kaðalinum í Orknoyarøkinum, men BP hevur einki merkt til tað. Føroya Tele fylgir annars væl við í gongdini vestan fyri Hetland, har fleiri útbyggingar av oljufeltum eru á tekniborðinum, eitt nú Rosebank, Cambo, Tornado, Solan og Clair, alt oljufund, sum liggja skamt frá føroyska markinum og sum móguliga kunnu knýta seg upp í Shefakaðalin. Shefa gevur Føroya Tele góða grund til at hava fokus á økið vestan fyri Hetland. Hvat viðvikur Norðsjónum eru umstøðurnar øðrvísi, tí har eru aðrir útbjóðarar, meðan Føroya Tele er so gott sum einsamalt at bjóða skjótari og tryggari teletænastr vestan fyri Hetland. Norðsjógvurin kemur tí at biða.

Páll Vesturbú dylur heldur ikki fyri, at teir í síni langsiaktaðu strategi eisini hava føroyska landgrunnin í huganum. Verða kolvetni funnin her og útbyggingar fara fram, so er Føroya Tele fyrireikað at veita sínar tænastr.

jan@sosialurin.fo

Okkara langsiaktaða strategi fevnir eisini um føroyska landgrunnin. Verða kolvetni funnin her og útbyggingar fara fram, so er Føroya Tele fyrireikað at veita sínar tænastr

kelduni í Shefakaðalin. Tað samstarvið er komið væl við hjá BP. Góða telesambandið hevur gjørt, at BP ikki nýtist at senda nógv av sínum serfrøðingum út á pallarnar at arbeiða men ístaðin kunna

fólkunum verður nú bygdur ein lítil býur nærhendis. Og tað er her Føroya Tele kemur inn í myndina. Fyrirtøkan skal hava ábyrgdina av tí tekniska telesamskiptinum millum hetta byggioprojektið

telesamband millum byggiplássið og Aberdeen.

Tað verður so ikki neyðugt at hava Føroya Telefólk á staðnum men fara teir heldur at brúka lokala arbeiðsmegi, tá tørvur er á tí.

AVTALU TOTAL

Arbeiðið uppá bygningarnar, sum skulu hýsa meira enn 800 arbeiðarum, er farið í gongd og hevur Føroya Tele fingið uppgávuna at veita telesamband millum hetta byggiprojektið í Hetlandi og høvuðstøðina í Aberdeen.

Páll Vesturbú, stjóri í FT Net hevur alla orsök til at vera fegin og nøgdur, nú tað hevur eydnast Føroya Tele at fáa enn ein bein innanfyri gáttina á risastórum altjóða oljufelag

Mynd Jan Müller

FT eisini hjálpa BT og Het- landi

Hetlendingar eru sera ónøgdir við stóra bretska televeitaran British Telecom, sum teir halda ikki ger nokk fyri at betra um tele-tænastur og breiðband í Hetlandi. Teir halda, at fyrirkomandi hugsar meira um stórri býirnar inni á meginlandinum og hevur rætt og slætt slept útjaðaranum í Stórabretlandi upp á fjall. Hetta gav at býta herfyri, tá toran slóð niður í eina millumstøð hjá BT og hetlendingar mistu alt internetsamband í fleiri dagar. Hetta merktu hetlendingar væl, her ikki minst handilslívið. Fólk fingi ikki tikið teirra pensiónir út osfr.

Hetta vilja hetlendingar hava bøtt um, og røddir hava verið frammi um at fáa tættari samstarv við Føroya Tele. Nú hevur Shetland Telecom, sum Shetland Island Council hevur stovnað, gjørt av at leggja ein kaðal frá Lerwick til kaðalstøðina hjá Føroya Tele úti við strondina, har Shefakaðalin kemur í land í Hetlandi. Hetta verður gjørt soleiðis, at serstakliga vinnulívið í Lerwick kann gera brúk av Shefakaðalinum. Tá kaðalin er lagdur verður so gjørd avtala við Føroya Tele at knýta landkaðalin í Shefakaðalstøðina hjá FT.